

ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ
ΚΕΠΕ

ΔΕΛΤΙΟ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟΥ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΚΕΠΕ

Ψηφιακός Μετασχηματισμός

No.1/2023

Φεβρουάριος
2023

Παρατηρητήριο Μεταρρυθμίσεων ΚΕΠΕ

Έρση Αθανασίου, Ερευνήτρια ΚΕΠΕ, Συντονίστρια

Αγάπη Κώτση, Ερευνήτρια ΚΕΠΕ

Ιωάννης Χολέζας, Ερευνητής ΚΕΠΕ

Γλωσσική Επιμέλεια: Ελένη Σουλτανάκη

Copyright 2023

ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

Αμερικής 11, Αθήνα, 106 72

Τηλ.: +30-210-3676.300, Fax: +30-210-3630.122

Δικτυακός τόπος: www.kepe.gr

Το ΔΕΛΤΙΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟΥ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΚΕΠΕ αναρτάται στον δικτυακό τόπο www.kepe.gr.

Οι γνώμες και κρίσεις που διατυπώνονται στο Δελτίο είναι των συγγραφέων και δεν αντιπροσωπεύουν αναγκαία γνώμες ή κρίσεις του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών.

Περιεχόμενα

Πρόλογος	4
1. Ψηφιακός μετασχηματισμός και ευρωπαϊκή στρατηγική	5
2. Ψηφιακή ωριμότητα και στρατηγική ψηφιακού μετασχηματισμού	6
3. Μεταρρυθμίσεις για τον ψηφιακό μετασχηματισμό	8
3.1 Ανάπτυξη των ψηφιακών υποδομών και τεχνολογιών πολύ υψηλής χωρητικότητας	9
3.2 Προώθηση του ψηφιακού μετασχηματισμού των επιχειρήσεων.....	11
3.3 Ψηφιακές Δεξιότητες	12
3.4 Ψηφιοποίηση της Δημόσιας Διοίκησης.....	15
Βιβλιογραφία	18

Πρόλογος

Το Παρατηρητήριο Μεταρρυθμίσεων του ΚΕΠΕ συστήθηκε με αντικείμενο την παρακολούθηση των εξελίξεων σε βασικούς τομείς και πυλώνες της μεταρρυθμιστικής πολιτικής, όπως αυτοί προσδιορίζονται με βάση τα εκάστοτε προγράμματα μεταρρυθμίσεων της χώρας. Ως μέρος του έργου του, το Παρατηρητήριο θα δημοσιεύει ανά διαστήματα πληροφοριακό Δελτίο, το οποίο θα συμβάλλει στην ενημέρωση της κοινής γνώμης γύρω από την πορεία καίριων διαστάσεων του μεταρρυθμιστικού έργου.

Το παρόν πρώτο τεύχος του Δελτίου εστιάζει στο πολυδιάστατο μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα που υλοποιείται με στόχο τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό της ελληνικής οικονομίας.

*Καθηγητής ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Γ. ΛΙΑΡΓΚΟΒΑΣ
Πρόεδρος του Δ.Σ. και
Επιστημονικός Διευθυντής του ΚΕΠΕ*

1. Ψηφιακός μετασχηματισμός και ευρωπαϊκή στρατηγική

Η αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών για τον μετασχηματισμό επιχειρήσεων και υπηρεσιών έχει αναδειχθεί στα πρόσφατα χρόνια ως μία από τις βασικές προτεραιότητες πολιτικής σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Ορισμένες από τις τεχνολογίες που συμβάλλουν στον ψηφιακό μετασχηματισμό είναι οι ψηφιακές πλατφόρμες, το διαδίκτυο των πραγμάτων, το υπολογιστικό νέφος και η τεχνητή νοημοσύνη, ενώ στους παραγωγικούς τομείς που επηρεάζονται περισσότερο από την ψηφιοποίηση περιλαμβάνονται η βιομηχανία, οι μεταφορές, η ενέργεια, ο αγροδιατροφικός κλάδος, οι τηλεπικοινωνίες, οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και η υγειονομική περίθαλψη. Ο ψηφιακός μετασχηματισμός μπορεί να εξασφαλίσει πολλαπλά οικονομικά και κοινωνικά οφέλη, συμβάλλοντας στη δημιουργία νέων ευκαιριών, την προσφορά νέων προϊόντων και υπηρεσιών, τη βελτίωση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας, την προώθηση των δικαιωμάτων και των ελευθεριών και την επίτευξη των στόχων για το περιβάλλον και το κλίμα.

Η κρίση της πανδημίας της Covid-19 άλλαξε ριζικά τον ρόλο της ψηφιοποίησης στην κοινωνία και την οικονομία και επιτάχυνε την πρόοδο στην ενσωμάτωση των ψηφιακών τεχνολογιών. Παράλληλα όμως, αποκάλυψε στην περίπτωση των χωρών της ΕΕ αρκετά τρωτά σημεία, σε ό,τι αφορά την κυβερνοασφάλεια, την εξάρτηση από μη ευρωπαϊκά συστήματα και λύσεις και την υστέρηση μερίδας των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων στην ενσωμάτωση των ψηφιακών τεχνολογιών. Η πραγματικότητα αυτή ώθησε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην υιοθέτηση μίας πιο εντατικής στρατηγικής για τον ψηφιακό μετασχηματισμό, με παράλληλη ενίσχυση των χρηματοδοτικών πόρων για τη στήριξή του. Η στρατηγική αυτή έχει ορίζοντα δεκαετίας και βασίζεται στην Ψηφιακή Πυξίδα 2030 (Ευρωπαϊκή Επιτροπή 2021), ένα σύνολο συγκεκριμένων στόχων ψηφιοποίησης που ορίζονται στο πλαίσιο τεσσάρων κομβικών παραμέτρων:

- τις ψηφιακές δεξιότητες,
- τις ασφαλείς και βιώσιμες ψηφιακές υποδομές,
- τον ψηφιακό μετασχηματισμό των επιχειρήσεων και
- την ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών.

Η επίτευξη των στρατηγικών στόχων για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της ΕΕ βασίζεται σε ένα πλάνο μεταρρυθμίσεων και ευρείας κλίμακας επενδύσεων που θα υποστηρίζεται από πολύ σημαντικά κονδύλια τα οποία θα διατεθούν από την ΕΕ για τον σκοπό αυτό. Τουλάχιστον το 20% του συνολικού προϋπολογισμού του μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας προορίζεται για τη χρηματοδότηση επενδύσεων και

μεταρρυθμίσεων για την ψηφιακή μετάβαση στις χώρες της ΕΕ. Παράλληλα, οι αναγκαίες για την ψηφιακή μετάβαση επενδύσεις στην ΕΕ θα υποστηριχθούν, μεταξύ άλλων, από τα Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία, το πρόγραμμα χρηματοδότησης της έρευνας και καινοτομίας Ορίζοντας Ευρώπη, το πρόγραμμα Συνδέοντας την Ευρώπη (CEF), το Μέσο Τεχνικής Υποστήριξης και το πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη. Το πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη θεσπίστηκε το έτος 2021 και αποτελεί ένα νέο χρηματοδοτικό μέσο της ΕΕ, το οποίο εστιάζει στην οικοδόμηση στρατηγικών ψηφιακών ικανοτήτων και στην αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών από τις επιχειρήσεις, τους πολίτες και τη δημόσια διοίκηση¹.

2. Ψηφιακή ωριμότητα και στρατηγική ψηφιακού μετασχηματισμού της Ελλάδας

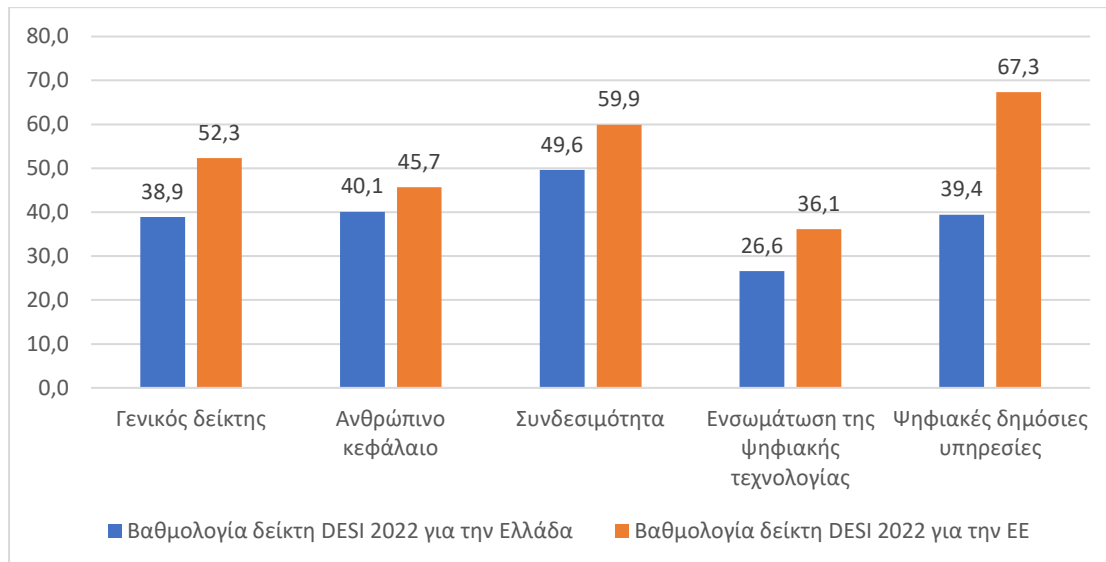
Η πρόοδος των κρατών μελών της ΕΕ στο πεδίο του ψηφιακού μετασχηματισμού παρακολουθείται συστηματικά με διάφορα εργαλεία, μεταξύ των οποίων ο σύνθετος Δείκτης Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας (DESI). Ο δείκτης DESI κατατάσσει τα κράτη μέλη ανάλογα με το επίπεδο ψηφιακής ωριμότητάς τους και αναλύει τη σχετική πρόοδό τους μέσα από μία σειρά επιμέρους υποδεικτών που αναπροσαρμόζονται στην πορεία των ετών, ώστε να εναρμονίζονται με τους στόχους της ΕΕ για τον ψηφιακό μετασχηματισμό. Ο δείκτης DESI για το έτος 2022 διαρθρώνεται σύμφωνα με την ψηφιακή στρατηγική της ΕΕ και αποτελείται από τέσσερις βασικές υποκατηγορίες δεικτών και υποδεικτών που μετρούν τις επιδόσεις κάθε κράτους μέλους στις παραμέτρους του *ανθρώπινου κεφαλαίου*, της *συνδεσιμότητας*, της *ενσωμάτωσης της ψηφιακής τεχνολογίας* και των *ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών*.

Σύμφωνα με την πιο πρόσφατη έκδοση των δεικτών DESI για το έτος 2022, η Ελλάδα κατατάσσεται 25^η μεταξύ των 27 κρατών μελών της ΕΕ ως προς τον γενικό δείκτη DESI, έχοντας ωστόσο καταγράψει σημαντική πρόοδο τα τελευταία έτη συγκριτικά με άλλα κράτη μέλη (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2022). Όπως φαίνεται από το Διάγραμμα 1, στο οποίο απεικονίζονται οι τιμές του δείκτη για την Ελλάδα και την ΕΕ συνολικά και στις τέσσερις βασικές παραμέτρους που προαναφέρθηκαν, η Ελλάδα βρίσκεται αρκετά κοντά στον μέσο όρο της ΕΕ όσον αφορά τις ψηφιακές δεξιότητες του ανθρώπινου κεφαλαίου. Στις υπόλοιπες τρεις παραμέτρους η Ελλάδα έχει να καλύψει περισσότερο έδαφος, με τη μεγαλύτερη διαφορά σε σχέση με τον μέσο όρο της ΕΕ να παρατηρείται στον τομέα των ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών, στον οποίο όμως η χώρα βρίσκεται σε τροχιά ευρέος φάσματος βελτιώσεων που δεν αντικατοπτρίζονται ακόμα πλήρως στην τιμή του σχετικού δείκτη.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/694 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη και την κατάργηση της απόφασης (ΕΕ) 2015/2240.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1

Δείκτης DESI 2022 για την Ελλάδα και την ΕΕ συνολικά και στις τέσσερις βασικές παραμέτρους του δείκτη

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2022).

Αξίζει να σημειωθεί ότι, από τη λεπτομερέστερη ανάλυση του δείκτη DESI 2022 σε τριάντα τρεις επιμέρους υποδείκτες, η Ελλάδα φτάνει ή ξεπερνά τις επιδόσεις του μέσου όρου της ΕΕ σε έξι περιπτώσεις, και συγκεκριμένα στο ποσοστό των γυναικών ειδικών στις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών-ΤΠΕ (21% στην Ελλάδα έναντι 19% στην ΕΕ), στην κάλυψη ευρυζωνικών επικοινωνιών υψηλής ταχύτητας (92% έναντι 90%, αντίστοιχα), στο εκχωρηθέν φάσμα 5G (99% έναντι 56%, αντίστοιχα), στο ποσοστό των επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν μέσα κοινωνικής δικτύωσης (29% στην Ελλάδα και την ΕΕ), στο ποσοστό των ΜΜΕ που πραγματοποιούν πωλήσεις μέσω διαδικτύου (20% έναντι 18%, αντίστοιχα) και στο ποσοστό ενεργών χρηστών δημόσιων υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (69% έναντι 65%, αντίστοιχα). Από την άλλη πλευρά, ο μεγαλύτερος βαθμός υστέρησης στις επιδόσεις της Ελλάδας σε σχέση με τον μέσο όρο της ΕΕ παρατηρείται στους επιμέρους υποδείκτες που αφορούν την κάλυψη σταθερών δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας (20% στην Ελλάδα έναντι 70% στην ΕΕ) και τη διείσδυση σταθερών ευρυζωνικών υπηρεσιών ταχύτητας τουλάχιστον 100Mbps (9% έναντι 41%, αντίστοιχα).

Με βάση τα παραπάνω η Ελλάδα έχει αρκετά βήματα να διανύσει για τη σύγκλιση της ψηφιακής της ωριμότητας με τον μέσο όρο της ΕΕ, έχοντας όμως ήδη προσεγγίσει τον στόχο αυτό σε ορισμένους τομείς και έχοντας σημειώσει στο σύνολο σημαντική πρόοδο τα τελευταία χρόνια. Ένα στοιχείο το οποίο ενισχύει τις προοπτικές της Ελλάδας για πρόοδο και περαιτέρω σύγκλιση με τις μέσες επιδόσεις της ΕΕ στην ψηφιοποίηση, έχει να κάνει με το γεγονός ότι στον συγκεκριμένο τομέα οι αναγκαίες για τη χώρα μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις προγραμματίζονται στη βάση μίας δομημένης στρατηγικής, η οποία

εναρμονίζεται με το ευρωπαϊκό πλαίσιο πολιτικής και υποστηρίζεται από τα χρηματοδοτικά εργαλεία που διαθέτει για τον σκοπό αυτό η ΕΕ.

Συγκεκριμένα, επί του παρόντος και για την επόμενη τριετία, η πορεία για την ψηφιοποίηση της χώρας βασίζεται στη «Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού» (ΦΕΚ 2894/Β/5-7-2021), έναν στρατηγικό χάρτη που εναρμονίζεται με τις σχετικές κατευθύνσεις της ΕΕ και χαράσσει την ψηφιακή στρατηγική της χώρας μέχρι το έτος 2025. Σημαντικό άξονα της συγκεκριμένης στρατηγικής αποτελεί ο μετασχηματισμός της δημόσιας διοίκησης, με στόχο την ενίσχυση της προσφοράς εύχρηστων ψηφιακών υπηρεσιών, προσανατολισμένων στις ανάγκες των πολιτών και των επιχειρήσεων. Παράλληλα με τον στόχο αυτό, η στρατηγική επιδιώκει να εξασφαλίσει τις προϋποθέσεις που θα τονώσουν την αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών από τις επιχειρήσεις και το σύνολο της κοινωνίας, ενισχύοντας τη συμμετοχικότητα, την προσβασιμότητα και την ασφάλεια, εξασφαλίζοντας την ύπαρξη μίας πανελλαδικής, σύγχρονης υποδομής επικοινωνιών και συνδεσιμότητας, υποστηρίζοντας την ψηφιακή καινοτομία και παρέχοντας κίνητρα για την περαιτέρω ανάπτυξη των ψηφιακών δεξιοτήτων. Βασικούς αρωγούς για την υλοποίηση της στρατηγικής, αποτελούν το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του ΕΣΠΑ «Ψηφιακός Μετασχηματισμός» 2021-2027, προϋπολογισμού 913 εκατ. ευρώ, και το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το οποίο στην περίπτωση της Ελλάδας κατανέμει αυξημένο ποσοστό του προϋπολογισμού του (23,3% δηλαδή 7 δισ. ευρώ) σε μέτρα που σχετίζονται με τον ψηφιακό μετασχηματισμό. Παράλληλα, πρόσθετοι πόροι για τη στήριξη της στρατηγικής διατίθενται μέσα από ένα ευρύ φάσμα άλλων σχετικών ευρωπαϊκών πρωτοβουλιών και προγραμμάτων, τα οποία αναφέρθηκαν παραπάνω.

3. Μεταρρυθμίσεις για τον ψηφιακό μετασχηματισμό

Σε ό,τι αφορά τις αναγκαίες για την ψηφιοποίηση μεταρρυθμίσεις, οι βασικές κατευθύνσεις της στρατηγικής ψηφιακού μετασχηματισμού ενσωματώνονται στο πιο πρόσφατο Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (Hellenic Republic, 2022), ενώ μέρος αυτών εντάσσεται στον προγραμματισμό του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0. Σύμφωνα με το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων 2022, οι κύριες μεταρρυθμίσεις για την ψηφιακή μετάβαση διακρίνονται σε τέσσερις επιμέρους κατηγορίες, και συγκεκριμένα:

- στην *ανάπτυξη των ψηφιακών υποδομών και τεχνολογιών πολύ υψηλής χωρητικότητας,*
- την *προώθηση του ψηφιακού μετασχηματισμού των επιχειρήσεων,*
- τις *ψηφιακές δεξιότητες και*
- την *ψηφιοποίηση της Δημόσιας Διοίκησης.*

Σημειώνεται ότι, σε αρκετές περιπτώσεις, οι μεταρρυθμίσεις στις οποίες αναφέρεται το Πρόγραμμα περιλαμβάνουν όχι μόνο θεσμικές παρεμβάσεις, αλλά και αλληλένδετα σημαντικά έργα και επενδύσεις μέσα από τα οποία επιδιώκεται η υποστήριξη του ψηφιακού μετασχηματισμού της ελληνικής οικονομίας.

3.1 Ανάπτυξη των ψηφιακών υποδομών και τεχνολογιών πολύ υψηλής χωρητικότητας

Βασική προϋπόθεση για την πρόοδο μίας χώρας στον τομέα της ψηφιοποίησης αποτελεί η βελτίωση της ψηφιακής συνδεσιμότητας, μέσα από την ανάπτυξη κατάλληλων υποδομών και την υιοθέτηση σύγχρονων τεχνολογιών επικοινωνίας. Στην Ελλάδα, κύρια προτεραιότητα προς αυτή την κατεύθυνση αποτελεί η *μετάβαση στις γρήγορες ευρυζωνικές συνδέσεις και την τεχνολογία 5G*. Οι γρήγορες ευρυζωνικές συνδέσεις, δηλαδή οι μόνιμα ανοιχτές συνδέσεις υψηλής ταχύτητας με το ίντερνετ, αποφέρουν σημαντικά οφέλη για τις επιχειρήσεις, τη δημόσια διοίκηση και τους καταναλωτές, υποστηρίζοντας τη διανομή νέου προηγμένου περιεχομένου και προσφέροντας δυνατότητες βελτίωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών και αναδιοργάνωσης των εργασιακών και παραγωγικών διαδικασιών. Η ευρυζωνικότητα επιτυγχάνεται μέσα από την ανάπτυξη σταθερών δικτύων υπερυψηλών ταχυτήτων, καθώς και μέσα από τη μετάβαση των δικτύων κινητών επικοινωνιών στην πέμπτη γενιά τεχνολογικού προτύπου για τη σύνδεση κινητών συσκευών στο διαδίκτυο (5G), η οποία προσφέρει νέες δυνατότητες σε σχέση με την ταχύτητα, τη σταθερότητα, την απόκριση και την ταυτόχρονη συνδεσιμότητα πολλών συσκευών στις κινητές συνδέσεις.

Η στρατηγική της Ελλάδας στους παραπάνω τομείς περιγράφεται στο Εθνικό Ευρυζωνικό Σχέδιο 2021-2027, το οποίο περιλαμβάνει σειρά μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων με στόχο τη διασφάλιση της διαθεσιμότητας σταθερών και κινητών δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας και τη διείσδυση των υπηρεσιών υπερυψηλών ταχυτήτων σε όλη την επικράτεια. Οι δράσεις του Σχεδίου κατευθύνονται προς την επίτευξη δύο βασικών στόχων:

- Ο πρώτος στόχος, ο οποίος επιδιώκεται μέσα από κατάλληλες θεσμικές παρεμβάσεις και προσαρμογές των διοικητικών διαδικασιών, αφορά την προώθηση των ιδιωτικών επενδύσεων, την άρση διοικητικών φραγμών και την ενθάρρυνση της συνεργασίας των ενδιαφερόμενων μερών.
- Ο δεύτερος στόχος, ο οποίος προωθείται μέσα από σημαντικές επενδύσεις για την ανάπτυξη των ευρυζωνικών υποδομών, αποσκοπεί στην κάλυψη κενών στη συνδεσιμότητα υπερυψηλών ταχυτήτων και τη βελτίωση της ψηφιακής ανταγωνιστικότητας.

ΔΕΛΤΙΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟΥ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΚΕΠΕ

Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά τον πρώτο στόχο, οι μεταρρυθμίσεις που προωθούνται αφορούν κυρίως την εφαρμογή διατάξεων των Νόμων 4463/2017, 4727/2020 (Κώδικας Ψηφιακής Διακυβέρνησης) και 4934/2022 (άρθρ. 29) για τη βελτίωση των διαδικασιών χορήγησης δικαιωμάτων διέλευσης και αδειών εγκατάστασης ευρυζωνικών επικοινωνιών. Στο πλαίσιο αυτό βρίσκεται σε εξέλιξη η δημιουργία ενός διασυνδεδεμένου και διαλειτουργικού συστήματος το οποίο θα αποτελείται από: α) το «Ενιαίο Σημείο Πληροφόρησης» (SIP), στο οποίο θα παρέχονται ηλεκτρονικά όλες οι πληροφορίες σχετικά με τις διοικητικές και τεχνικές απαιτήσεις για την αδειοδότηση/δικαιώματα διέλευσης, ενώ θα δίνεται και η δυνατότητα ενημέρωσης αναφορικά με τις δυνατότητες πρόσβασης σε υφιστάμενες φυσικές υποδομές, β) το πληροφοριακό σύστημα «e-Διέλευσις», το οποίο θα ενσωματώνει όλες τις λειτουργίες για τη χορήγηση αδειών/δικαιωμάτων διέλευσης και γ) τη διαδικτυακή εφαρμογή «Χάρτης Ευρυζωνικότητας και Μητρώο Δικτύων» (Χ.Ε.Μ.Δ.), στην οποία όλοι οι φορείς εκμετάλλευσης δικτύου θα υποβάλλουν στοιχεία σχετικά με την εικόνα των δικτύων τους. Στην περίπτωση του Χ.Ε.Μ.Δ., η δημόσια διαβούλευση για την Υπουργική Απόφαση που προβλέπεται για την εφαρμογή του ολοκληρώθηκε στα μέσα του 2022.

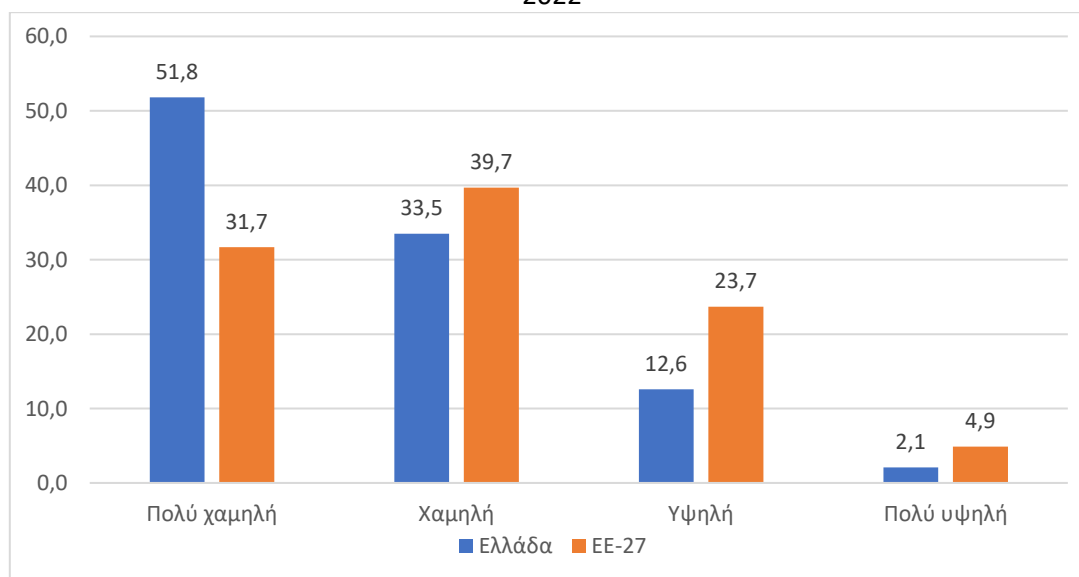
Σε ό,τι αφορά τον δεύτερο στόχο, τέσσερις σημαντικές επενδύσεις για τις ευρυζωνικές υποδομές και τη συνδεσιμότητα έχουν συμπεριληφθεί στον προγραμματισμό του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Αυτές αφορούν τις υποδομές οπτικών ινών σε κτήρια, την ανάπτυξη διαδρόμων δικτύου 5G στους ελληνικούς αυτοκινητοδρόμους, τη σύνδεση της ηπειρωτικής χώρας με τα νησιά με σύγχρονα υποθαλάσσια καλώδια οπτικών ινών και την ανάπτυξη δικτύου μικροδορυφόρων. Παράλληλα, με τη συμβολή του Ταμείου Ανάκαμψης ή άλλων ευρωπαϊκών πόρων, προωθείται σειρά σχετικών έργων στο πλαίσιο εξειδικευμένων ή ευρύτερων προγραμμάτων, όπως το πρόγραμμα «Έξυπνες Πόλεις» για τον ψηφιακό μετασχηματισμό των Δήμων, το έργο «Υποδομές Υπερ-υψηλής Ευρυζωνικότητας Ultra-Fast Broadband-UFBB», το έργο WiFi4GR για δωρεάν ευρυζωνική πρόσβαση στο ίντερνετ σε υπαίθριους και κλειστούς δημόσιους χώρους και οι δράσεις για την ψηφιακή σύγκλιση στο πλαίσιο του προγράμματος ανάπτυξης της τοπικής αυτοδιοίκησης «Αντώνης Τρίτσης». Επιπλέον, έχει ολοκληρωθεί το έργο «Rural Broadband» για την παροχή ευρυζωνικού δικτύου σε απομακρυσμένες περιοχές, καθώς και η δράση «Superfast Broadband» για την παροχή σύνδεσης υπερυψηλής ταχύτητας σε πολίτες και επιχειρήσεις περιοχών με ικανές υποδομές.

3.2 Προώθηση του ψηφιακού μετασχηματισμού των επιχειρήσεων

Η ενσωμάτωση των νέων ψηφιακών τεχνολογιών στην οργάνωση και τη λειτουργία των επιχειρήσεων αναδιαμορφώνει τον παραγωγικό ιστό, μεταμορφώνει τη φύση της εργασίας και ανατρέπει τα παραδοσιακά επιχειρησιακά μοντέλα, αποτελώντας αναγκαία προϋπόθεση για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και την προσαρμογή στα πρότυπα της 4ης Βιομηχανικής Επανάστασης. Όπως καταγράφεται σε πρόσφατη μελέτη του ΣΕΒ (ΣΕΒ, 2022), ενώ στην Ελλάδα πραγματοποιούνται σημαντικές ιδιωτικές επενδύσεις σε ψηφιακά συστήματα, η ψηφιακή ωριμότητα των επιχειρήσεων της χώρας παραμένει χαμηλή, καθώς παρατηρείται περιορισμένη υιοθέτηση ψηφιακών συστημάτων νέας γενιάς (όπως η τεχνητή νοημοσύνη), αλλά και σημαντική υστέρηση σε σχέση με άλλες χώρες της ΕΕ στην αξιοποίηση ορισμένων συστημάτων μέτριας τεχνολογικής έντασης (όπως το υπολογιστικό νέφος). Σύμφωνα με σχετική έρευνα του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ, 2022), αν και η πλειονότητα των επιχειρήσεων χρησιμοποιεί ψηφιακές τεχνολογίες και αξιολογεί τον ψηφιακό μετασχηματισμό ως σημαντική συνεχή στρατηγική ανάπτυξης, ένα μεγάλο μερίδιο του επιχειρηματικού τομέα παρουσιάζει ελλιπή γνώση και κατανόηση της ψηφιακής τεχνολογίας αιχμής (τεχνητή νοημοσύνη, τεχνολογίες αλυσίδας συναλλαγών, τρισδιάστατη εκτύπωση, κ.ά.). Στον τομέα της μεταποίησης, όπου η προσαρμογή στη νέα ψηφιακή εποχή λαμβάνει ιδιαίτερη σημασία, πρόσφατα δεδομένα της Eurostat για την αξιοποίηση των τεχνολογιών ΤΠΕ δείχνουν ότι η Ελλάδα υστερεί στην ψηφιακή ένταση των επιχειρήσεων σε σχέση με τον μέσο όρο της ΕΕ (Διάγραμμα 2).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2

Ψηφιακή ένταση επιχειρήσεων της μεταποίησης (% των επιχειρήσεων ανά κατηγορία), 2022

Πηγή: Eurostat, 2023.

Η προώθηση του ψηφιακού μετασχηματισμού των επιχειρήσεων στην Ελλάδα διευκολύνεται από το ευρύτερο μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα που εφαρμόζεται για την απλούστευση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, τη διευκόλυνση της επιχειρηματικής δραστηριότητας, την αποτελεσματικότερη αλληλεπίδραση των επιχειρήσεων με τον Δημόσιο Τομέα και την προώθηση της καινοτομίας. Παράλληλα, το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας προβλέπει μία στοχευμένη μεταρρύθμιση για τον ψηφιακό μετασχηματισμό των επιχειρήσεων, η οποία έχει ορίζοντα υλοποίησης μέχρι το έτος 2025 και περιλαμβάνει τη δημιουργία ψηφιακού οικοσυστήματος επιχειρήσεων και την εισαγωγή φορολογικών κινήτρων (υπεραποσβέσεων) για τις επενδύσεις σε ψηφιακό μετασχηματισμό. Επιπλέον, στο πλαίσιο των δημόσιων πολιτικών για την ψηφιοποίηση, μία σημαντική μεταρρύθμιση που αφορά τις επιχειρήσεις σχετίζεται με την εφαρμογή των ρυθμίσεων του Ν. 4727/2020 για την περαιτέρω χρήση δεδομένων και πληροφοριών του Δημοσίου Τομέα. Η ανοιχτή διάθεση δεδομένων (εγγράφων, ερευνητικών δεδομένων), στη βάση των προβλεπόμενων κανόνων ασφάλειας και προστασίας, μπορεί να συμβάλει στη διάχυση της γνώσης και την ενθάρρυνση της ψηφιακής καινοτομίας στον επιχειρηματικό τομέα.

Για την υποστήριξη των στόχων της μεταρρύθμισης που προωθείται στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, εφαρμόζονται τρία παράλληλα χρηματοδοτικά προγράμματα τα οποία ενισχύουν τις επενδύσεις ψηφιακού μετασχηματισμού των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων («Ψηφιακά Εργαλεία ΜΜΕ», «Ανάπτυξη Ψηφιακών Προϊόντων και Υπηρεσιών», «Ψηφιακές Συναλλαγές»). Παράλληλα, ο ψηφιακός μετασχηματισμός των επιχειρήσεων ενισχύεται μέσα από χρηματοδοτικά κίνητρα του Ταμείου που αφορούν τις νεοφυείς επιχειρήσεις της πλατφόρμας ELEVATE GREECE, την ανάπτυξη βιομηχανικών πάρκων νέας γενιάς προσαρμοσμένων στις ανάγκες της Βιομηχανίας 4.0 και την ενίσχυση της βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας, καθώς και μέσα από κονδύλια άλλων ευρωπαϊκών προγραμμάτων που αφορούν την έρευνα και καινοτομία, την ανταγωνιστικότητα και την ψηφιακή μετάβαση της βιομηχανίας.

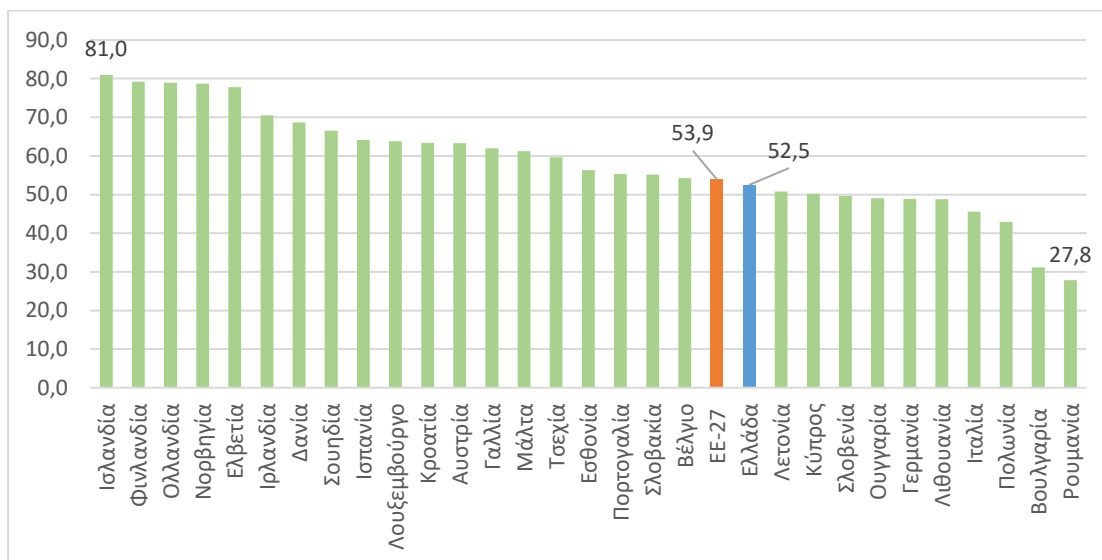
3.3 Ψηφιακές δεξιότητες

Ένας από τους κύριους στόχους της στρατηγικής για την ψηφιακή μετάβαση σε ευρωπαϊκό επίπεδο, και μία βασική προϋπόθεση για την αποδοτικότητα των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που υλοποιούνται στους υπόλοιπους τομείς του ψηφιακού σχεδιασμού, αφορά την αναβάθμιση των ψηφιακών δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού και των πολιτών συνολικά. Σύμφωνα με τους στόχους της Ψηφιακής Πυξίδας 2030, μέχρι το τέλος της δεκαετίας η ΕΕ θα πρέπει να αριθμεί 20 εκατ. ειδικούς στις ΤΠΕ, με συγκλίνουσα αναλογία των δύο φύλων. Παράλληλα, το 80% του ενήλικου πληθυσμού της ΕΕ θα πρέπει να διαθέτει ένα σύνολο βασικών δεξιοτήτων σε σχέση με τη χρήση ψηφιακών πληροφοριών και δεδομένων, την επικοινωνία και συνεργασία, τη δημιουργία ψηφιακού

περιεχομένου, την ασφάλεια και την επίλυση προβλημάτων (Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Ψηφιακών Ικανοτήτων για τους Πολίτες-DigComp 2.2). Στην Ελλάδα, το ποσοστό των ατόμων με τουλάχιστον βασικές ψηφιακές δεξιότητες ανερχόταν το έτος 2021 κοντά στον μέσο όρο της ΕΕ και συγκεκριμένα στο 52,5% (Διάγραμμα 3), ενώ σύμφωνα με το Δείκτη DESI 2022 η χώρα παρουσιάζει σχετικά χαμηλό ποσοστό ειδικών σε ΤΠΕ (2,8 % έναντι 4,5% στην ΕΕ).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3

Ποσοστό ατόμων με τουλάχιστον βασικές ψηφιακές δεξιότητες, 2021

Πηγή: Eurostat, 2023.

Η αναβάθμιση των ψηφιακών δεξιοτήτων αποτελεί έναν πολυσύνθετο στόχο, η επίτευξη του οποίου απαιτεί συνεργασία τόσο σε διακρατικό επίπεδο όσο και μεταξύ των εγχώριων φορέων και οργανισμών του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα, των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, των κοινωνικών εταίρων κλπ. Με βάση τη στρατηγική της Ελλάδας, όπως αυτή προσδιορίζεται στη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού, οι αρμόδιοι φορείς της χώρας βρίσκονται σε μία κοινή πορεία για την ανάπτυξη των ψηφιακών δεξιοτήτων στο σύνολο της κοινωνίας, την εναρμόνιση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε όλες τις βαθμίδες, την εκπαίδευση των πολιτών, την αξιοποίηση των προγραμμάτων και ευκαιριών δια βίου μάθησης, την ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων στη Δημόσια Διοίκηση, την αντιμετώπιση των αναντιστοιχιών μεταξύ δεξιοτήτων και αναγκών της αγοράς εργασίας και την υποβοήθηση των συνεργασιών μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων. Σημαντικές προτεραιότητες στο πλαίσιο της πολυδιάστατης αυτής στρατηγικής, αποτελούν:

- η αναβάθμιση των προγραμμάτων ψηφιακής εκπαίδευσης και κατάρτισης,
- η ενδυνάμωση της Εθνικής Ακαδημίας Ψηφιακών Ικανοτήτων και
- η ενίσχυση της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση.

Η Εθνική Συμμαχία για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση, συστάθηκε το έτος 2018, εντάσσεται στο πλαίσιο της αντίστοιχης Ευρωπαϊκής Συμμαχίας, και αποτελεί έναν συνασπισμό οργανισμών του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα που προωθεί πολιτικές για την επανακατάρτιση και αναβάθμιση των ψηφιακών δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού με βάση τη στρατηγική της Ελλάδας για τον ψηφιακό μετασχηματισμό. Ενδεικτικά, στο πλαίσιο της Εθνικής Συμμαχίας, τα Υπουργεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Εσωτερικών και το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης διοργανώνουν σειρά εκπαιδευτικών προγραμμάτων που έχουν στόχο να εκπαιδεύσουν στις ψηφιακές δεξιότητες περισσότερα από 20.000 στελέχη του δημοσίου τομέα μέχρι το έτος 2025.

Η Εθνική Ακαδημία Ψηφιακών Ικανοτήτων² ξεκίνησε τη λειτουργία της το έτος 2020 και αποτελεί μία ηλεκτρονική πλατφόρμα, μέσα από την οποία δίνεται η δυνατότητα στους πολίτες να αναπτύξουν τις ψηφιακές ικανότητές τους διαδικτυακά, χρησιμοποιώντας ένα εργαλείο αυτοαξιολόγησης και επιλέγοντας από μία συλλογή 315 διαδικτυακών μαθημάτων από δημόσιους και ιδιωτικούς παρόχους. Τον Σεπτέμβριο του 2022, η πλατφόρμα διασυνδέθηκε με την αντίστοιχη ευρωπαϊκή πλατφόρμα Digital Skills & Jobs Platform (DSJP), προσφέροντας μεγαλύτερες δυνατότητες πληροφόρησης.

Η ενίσχυση των ψηφιακών δυνατοτήτων της εκπαίδευσης περιλαμβάνει την προσαρμογή των προγραμμάτων σπουδών σε όλες τις βαθμίδες, την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, τη συμμετοχή σε δράσεις και προγράμματα που προωθούν τις ψηφιακές δεξιότητες των μαθητών και των σπουδαστών και την παροχή οικονομικής στήριξης σε μαθητές, σπουδαστές και εκπαιδευτικούς για την αγορά τεχνολογικού εξοπλισμού (προγράμματα «Ψηφιακή Μέριμνα»). Η προσαρμογή της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στις ανάγκες της ψηφιακής εποχής αποτελεί τμήμα ενός ευρύτερου φάσματος μεταρρυθμίσεων που αποσκοπούν στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού και την προσαρμογή τους στις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Επιγραμματικά αναφέρονται εδώ ορισμένες κύριες μεταρρυθμίσεις που περιλαμβάνει προς αυτή την κατεύθυνση το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, και συγκεκριμένα η νέα στρατηγική για τη δια βίου μάθηση και το εθνικό σύστημα αναβάθμισης δεξιοτήτων, η μεταρρύθμιση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, η μεταρρύθμιση και ανάπτυξη του συστήματος μαθητείας της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΔΥΠΑ, πρώην ΟΑΕΔ) και ο εκσυγχρονισμός του συστήματος επαγγελματικής κατάρτισης της ΔΥΠΑ & του ΛΑΕΚ.

² <https://nationaldigitalacademy.gov.gr>

3.4 Ψηφιοποίηση της Δημόσιας Διοίκησης

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός του κράτους, με στόχο την αναβάθμιση της λειτουργίας της Δημόσιας Διοίκησης και την παροχή βελτιωμένων, ποιοτικών υπηρεσιών σε πολίτες και επιχειρήσεις, αποτελεί προτεραιότητα αυξημένης βαρύτητας μεταξύ των βασικών παραμέτρων της πολιτικής ψηφιακού μετασχηματισμού της ελληνικής οικονομίας. Η Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού περιλαμβάνει περισσότερες από 450 δράσεις και έργα για την ψηφιοποίηση του κράτους, ενώ το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας κατανέμει μεγάλο μερίδιο του ψηφιακού προϋπολογισμού του σε μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που στοχεύουν στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση και την ψηφιοποίηση των Δημοσίων Υπηρεσιών.

Οι παρεμβάσεις για τον ψηφιακό μετασχηματισμό του Δημόσιου Τομέα της Ελλάδας απεικονίζονται στον Νόμο 4727/2020, στον οποίο συγκεντρώθηκαν και επικαιροποιήθηκαν πάνω από 120 διατάξεις από διάσπαρτα νομοθετήματα της προηγούμενης δεκαπενταετίας, με προσαρμογή στις ευρωπαϊκές οδηγίες για τα ανοιχτά δεδομένα και την ψηφιακή προσβασιμότητα και προσθήκη νέων διατάξεων που συγκρότησαν την απαραίτητη θεσμική βάση για την εξέλιξη του ψηφιακού κράτους σε ορίζοντα δεκαετίας. Με βάση το συγκεκριμένο νομοθετικό πλαίσιο, ο σχεδιασμός και η εφαρμογή πολιτικών ψηφιακής διακυβέρνησης διέπεται από ένα σύνολο αρχών, στις οποίες περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, η αρχή «μόνον άπαξ». Σύμφωνα με τη βασική αυτή αρχή, οι πολίτες και οι επιχειρήσεις πρέπει να υποβάλουν «μόνο μία φορά» τις απαιτούμενες πληροφορίες κατά την αλληλεπίδρασή τους με το Δημόσιο.

Με βάση τη στρατηγική ψηφιακού μετασχηματισμού και το σχετικό θεσμικό πλαίσιο, οι μεταρρυθμίσεις και τα έργα για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της Δημόσιας Διοίκησης στην Ελλάδα διαρθρώνονται σε δύο βασικούς πυλώνες. Ο πρώτος πυλώνας περιλαμβάνει ρυθμίσεις και ψηφιακά έργα οριζόντιου χαρακτήρα, ενώ ο δεύτερος πυλώνας περιλαμβάνει παρεμβάσεις που εξυπηρετούν τις ανάγκες επιμέρους τομέων της δημόσιας πολιτικής, όπως για παράδειγμα η παιδεία, η υγεία, η κοινωνική ασφάλιση, η δημόσια ασφάλεια, η φορολογική διοίκηση και η μεταναστευτική πολιτική.

Εστιάζοντας στις οριζόντιες παρεμβάσεις, οι οποίες αποτελούν τη βάση για την επίτευξη των στόχων του ψηφιακού μετασχηματισμού της Δημόσιας Διοίκησης, θεμελιώδεις σκέλος των παρεμβάσεων αυτών αποτελούν τα ψηφιακά συστήματα που υλοποιούν την αλληλεπίδραση του κοινού με τις παρεχόμενες ψηφιακές υπηρεσίες, και συγκεκριμένα, μεταξύ άλλων:

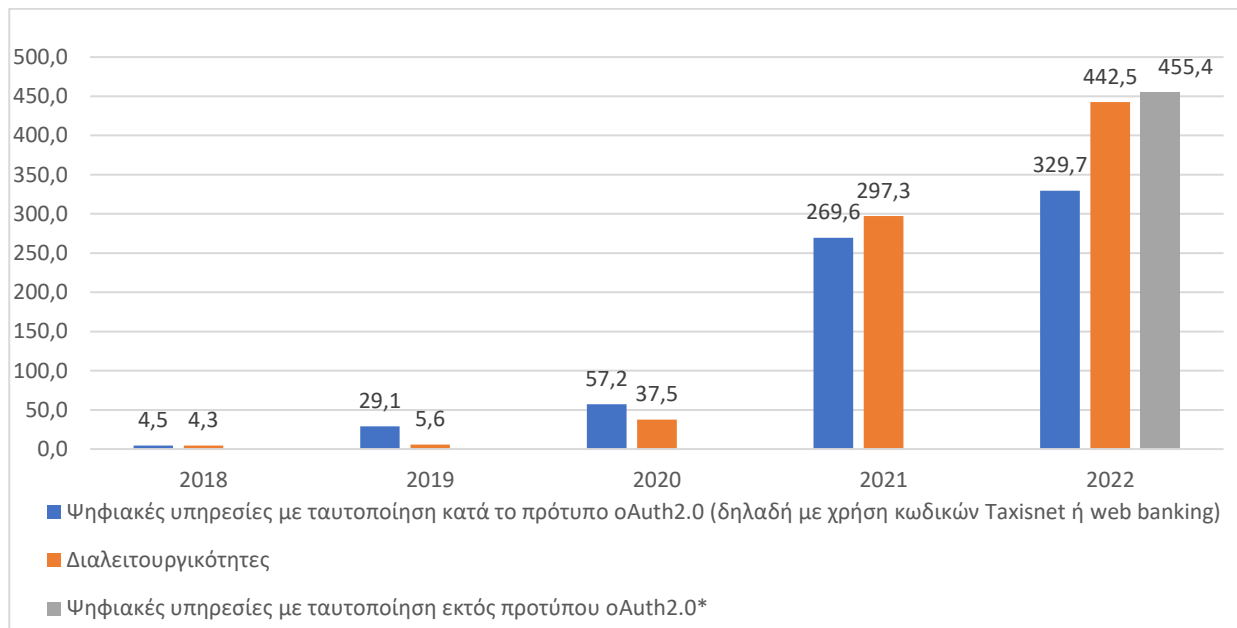
- η Ενιαία Ψηφιακή Πύλη παροχής δημόσιων υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις gov.gr,
- το Κέντρο Ταυτοποίησης μέσω του οποίου γίνεται η επιβεβαίωση της ταυτότητας των συναλλασσόμενων με ψηφιακά μέσα,
- το Κέντρο Ειδοποιήσεων, το οποίο αποτελεί το βασικό δίαυλο ενημέρωσης μέσω του οποίου οι πολίτες ενημερώνονται από τις υπηρεσίες και τους φορείς του κράτους για θέματα που τους αφορούν, και
- η διασύνδεση και διαλειτουργικότητα μεταξύ των βασικών ηλεκτρονικών μητρώων της δημόσιας διοίκησης (π.χ. Φορολογικό Μητρώο, Γενικό Εμπορικό Μητρώο (ΓΕΜΗ), Μητρώο Πολιτών, Μητρώο Κοινωνικής Ασφάλισης, Εθνικό Κτηματολόγιο, κ.ά.).

Επιπλέον, στις προτεραιότητες οριζόντιου χαρακτήρα περιλαμβάνονται η αποτελεσματική διαχείριση και ανάλυση ψηφιακών δεδομένων μεγάλου όγκου, η βελτίωση της επικοινωνίας μεταξύ των δημοσίων υπηρεσιών μέσω της παροχής προηγμένων τηλεματικών μέσων, η ενίσχυση της κυβερνοασφάλειας, η εκτεταμένη χρήση τεχνολογιών υπολογιστικού νέφους, η αναβάθμιση του υλικού εξοπλισμού πληροφορικής στο Δημόσιο, η υλοποίηση παρεμβάσεων και εφαρμογών για την παροχή βασικών λειτουργιών της Δημόσιας Διοίκησης (μισθοδοσία, διαχείριση προσωπικού, διαχείριση εγγράφων κ.ά.) και ο ψηφιακός μετασχηματισμός των οργανισμών της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Η πρόοδος που έχει σημειωθεί την τελευταία τριετία στους παραπάνω τομείς, και ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την ψηφιακή αλληλεπίδραση του κοινού με το Δημόσιο, είναι καταλυτική, γεγονός που αντανακλάται στην εκθετική αύξηση του αριθμού των ψηφιακών συναλλαγών με το Δημόσιο. Η πύλη gov.gr, η οποία ξεκίνησε τη λειτουργία της τον Μάρτιο του 2020 με την ενσωμάτωση 501 προϋπαρχουσών ψηφιακών υπηρεσιών, διευρύνει διαρκώς το φάσμα της ψηφιακής εξυπηρέτησης πολιτών και επιχειρήσεων, φθάνοντας να συγκεντρώνει πλέον 1.509 παρεχόμενες υπηρεσίες. Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, οι ψηφιακές συναλλαγές με ταυτοποίηση των πολιτών κατά το πρότυπο oAuth2.0 (δηλαδή με χρήση κωδικών Taxisnet ή web banking) και οι διαλειτουργικότητες, δηλαδή η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ υπηρεσιών και μητρώων του Δημοσίου χωρίς άλλη ενέργεια από πλευράς του ενδιαφερόμενου πέραν την χορήγησης της συγκατάθεσής του, έφτασαν συνολικά το έτος 2022 τα 772 εκατ., έναντι 567 εκατ. το έτος 2021 και 95 εκατ. το έτος 2020 (Διάγραμμα 4). Προσμετρώντας δε και τις ψηφιακές υπηρεσίες του οικονομικού τομέα (φορολογικές, τελωνειακές, πόθεν έσχες κλπ.) που διενεργούνται εκτός του προτύπου ταυτοποίησης oAuth2.0, ο συνολικός αριθμός των ψηφιακών συναλλαγών με το Δημόσιο ξεπέρασε το έτος 2022 τον αριθμό των 1,2 δις.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4

Εξέλιξη ψηφιακών συναλλαγών με το Δημόσιο (εκατ.), 2018-2022

* Ο ακριβής υπολογισμός της συγκεκριμένης κατηγορίας συναλλαγών κατέστη τεχνικά ευχερής για πρώτη φορά το έτος 2022.

Πηγή: Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (Ιανουάριος 2023).

Στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας προβλέπονται πέντε βασικές μεταρρυθμίσεις και σημαντικός αριθμός επενδυτικών έργων για τον ψηφιακό μετασχηματισμό του κράτους. Στις μεταρρυθμίσεις περιλαμβάνονται η διασύνδεση και διαλειτουργικότητα μητρώων και συστημάτων του Δημοσίου, το σχέδιο για την παροχή «πελατοκεντρικών» ψηφιακών υπηρεσιών από την πλευρά της Δημόσιας Διοίκησης, η διαρκής ενσωμάτωση προηγμένων τεχνολογιών στη Δημόσια Διοίκηση, η στρατηγική και οι πολιτικές κυβερνοασφάλειας στο Δημόσιο και οι προηγμένες υπηρεσίες κυβερνοασφάλειας για κρίσιμες δημόσιες υποδομές και η διαχείριση και διακυβέρνηση δεδομένων του Δημοσίου Τομέα καθώς και η διασφάλιση της συμμόρφωσης με τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων (GDPR). Μέσα από τις παρεμβάσεις του Ταμείου Ανάκαμψης θα υλοποιηθούν κομβικής σημασίας έργα, όπως η ψηφιοποίηση των αρχείων και των συναφών υπηρεσιών για το δικαστικό σύστημα, τη δημόσια υγεία, τις πολεοδομίες, το Κτηματολόγιο, τη μετανάστευση, το άσυλο και άλλους τομείς και η ενσωμάτωση των αρχείων αυτών σε διαλειτουργικά πληροφοριακά συστήματα. Παράλληλα, και σε συνδυασμό με άλλα προγράμματα που θα υλοποιηθούν με την αξιοποίηση πόρων του Ταμείου Συνοχής, θα δημιουργηθούν οι πλατφόρμες και οι υποδομές που είναι απαραίτητες για την αξιοποίηση των σύγχρονων ψηφιακών τεχνολογιών αιχμής, όπως οι τεχνολογίες υπολογιστικού νέφους.

Βιβλιογραφία

- Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης & Ηλεκτρονικού Περιεχομένου-ΕΚΤ, 2022. *Ο Ψηφιακός Μετασχηματισμός των ελληνικών επιχειρήσεων 2018-2020: Πρωτοπόρες τεχνολογίες.*
- Ελληνική Δημοκρατία- Ευρωπαϊκή Ένωση, 2021. *Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0.*
- Ελληνική Κυβέρνηση, Προεδρία της Κυβέρνησης, Γενική Γραμματεία Συντονισμού, 2021. *Εθνικό Σχέδιο Μεταρρυθμίσεων Ελλάδα Μπροστά.*
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2022. *Δείκτης Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας (DESI) 2022, Ελλάδα.*
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2021. *Ψηφιακή Πυξίδα 2030: η ευρωπαϊκή οδός για την ψηφιακή δεκαετία.* Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, COM (2021) 118 final.
- ΣΕΒ, 2022. *Ψηφιακή και τεχνολογική ωριμότητα οικονομίας και επιχειρήσεων. 3^η ετήσια έκδοση.* Παρατηρητήριο ψηφιακού μετασχηματισμού ΣΕΒ.
- Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, 2021. *Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού 2020-2025.*
- Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, 2021. *Εθνικό Ευρυζωνικό Σχέδιο 2021-2027.*
- Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, 2021. *Πρόγραμμα Ψηφιακός Μετασχηματισμός 2021-2027.*
- Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, 2021. *Ετήσιο Σχέδιο Δράσης 2022.*
- Hellenic Republic, 2022. *National Reform Programme 2022.*